

II.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 18. Postni pastirski list za leto 1935 o sveti Cerkvi. — 19. Postna postava za leto 1935.

18.

Postni pastirski list za leto 1935

o sveti Cerkvi.

IVAN JOŽEF,

po božjem usmiljenju in po milosti svetega Očeta škof Lavantinski in apostolski upravitelj Slovenske Krajine ter delov Krške in Sekovske škofije, pošilja svojim v Gospodu ljubljnim duhovnikom in vernikom pozdrav in nadpastirski blagoslov.

I.

»NA TO SKALO BOM ZIDAL SVOJO CERKEV.«

(Mat. 16, 18).

Dragi verniki!

1. Eden za Lavantinsko škofijo najveselejših dogodkov preteklega leta je bil evharistični kongres dne 7. in 8. septembra. Eno-glasno se je govorilo in pisalo, da tako veličastne verske prireditve Maribor doslej še ni doživel. Do 40.000 se nas je zbralo, da se poklonimo Kralju Kraljev, božjemu Zveličarju, prebivajočemu med nami v presveti Hostiji. Kaj ne, tisti, ki ste bili poleg, ne boste mogli kmalu pozabiti polnočnic in neštevilnih svetih obhajil v mariborskih cerkvah; službe božje na Glavnem trgu z glasno molitvijo iz tisočerih pobožnih src, z ubranim petjem iz tisočerih navdušenih grl; v neizbrisnem spominu vam bo ostala procesija z Najsvetejšim po ulicah mesta, skupna Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu pred stolno cerkvijo, sklepna pobožnost ob Slomšekovem grobu. In če bote prebirali lepo knjigo o tem kongresu,¹ vam bodo oživali v duši

¹ Evharistični kongres za lavantinsko škofijo v Mariboru v dneh 7. in 8. septembra 1934. Priredil pripravljalni odbor. Založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Vel. 8°. 158 strani. Cena 12 Din, na boljšem papirju 30 Din.

koristni nauki, ki ste jih slišali na stanovskih zborovanjih, pa dobri sklepi, ki ste jih storili tiste dni. O da bi se vedno ravnali po teh naukih, o da bi zvesto držali, kar ste sklenili!

Hvala Bogu in Vam, prečastiti gospodje duhovniki in ljubi moji verniki, za vse, kar se je v preteklem letu zgodilo dobrega in zveličavnega v slavo božjo in rešitev duš!

S to zahvalo združujem novo prošnjo. Vi že veste, da se letos za mesec junij pripravlja velik evharistični shod v Ljubljani za vso državo. Iz vseh krajev mogočne kraljevine Jugoslavije naj bi prihiteli zavedni katoličani ter pred svetom očitno pokazali svojo vero, da prebiva v Najsvetejšem Zakramentu Bog med nami, da ponavlja pri sveti maši Sin božji svojo odrešilno daritev na križu, da je v svetem obhajilu Gospod Jezus naša dušna hrana. Zelo želim, da bi bila pri evharističnih slavnostih v sosedni Ljubljani naša škofija po številu udeležencev in po njih vzglednem obnašanju kar najbolj častno zastopana. Bog naj bogato blagoslovi priprave in kongres!

2. Boste me vprašali: Čemu te izredne prireditve, svečanosti, slovesnosti, ko imamo toliko drugih skrbi za dom, družino, gospodarstvo? Ali ni dovolj služba božja in prejem svetih zakramentov v domači župnijski cerkvi? In to v teh hudih časih, ko nam primanjkuje denarja za vžigalice, sol, najnujnejše domače potrebe! Toliko zbirk za misijone, za cerkev, za papeža, za semenišče in bogoslovje, za reveže, pa še za shode in kongrese! Je li to potrebno?

O dragi moji, rečem vam: Je potrebno. Pri tem mislim na Gospoda Jezusa, ki je rekel skrbni gospodinji Marti, ki si je dala veliko opraviti s postrežbo: Marta, Marta, skrbi in vznemirja te mnogo stvari, a le eno je potrebno...¹ Kaj pa? Odgovor je dan v krščanskem nauku. Po trebno je, Boga ljubiti in mu služiti, to je živeti po njegovi volji ter se takó večno zveličati.

Neprenehoma moramo vsi pred očmi imeti, da nas je Bog ustvaril, ne za ta svet, ampak za sebe; ne, da bi kakor neme stvari nekaj časa hodili po zemlji, na to pa umrli in za vselej izginili, marveč zato, da bi v zemeljskem življenju izpolnjevali božjo voljo, v plačilo pa se po smrti vrnili k Bogu ter z njim združeni večno živeli v neskončni ljubezni in blaženi sreči, ki po njej hrepeni naše srce.

3. Zveličanje pri Bogu je naš prvi in zadnji namen; večno življenje pri Stvarniku je cilj zemeljskega našega življenja. Če človek tega namena ne doseže, če ta cilj zgreši, je živel zastonj; ne, je živel v svojo večno nesrečo: bolje bi mu bilo, da bi nikdar ne bil

¹ Luk. 10, 40. 41.

rojen. To potrjujejo resne besede Gospoda Jezusa Kristusa: Kaj pomača človeku, če si ves svet pridobi — zaužije vse njegove dobrote: bogastvo, čast, naslade — na svoji duši pa škodo trpi in jo pogubi.¹ In nasprotno: Kaj hudega, kakšna škoda, če bi človek vse izgubil in moral vse pretrpeti, kar se tiče telesa in zemeljskega življenja, da le reši svojo neumrjočo dušo!

Mislite na to vi, ki vas je Bog blagoslovil na imetju in premoženju. Nič vam ne bo pomagalo bogastvo za ta svet; pustiti ga boste morali, in pokopali vas bodo, kakor vsakega reveža. Za večnost pa vam bo bogastvo škodovalo, ako ga ne rabite po božji volji. Imate sicer pravico do svoje lastnine, veže vas pa tudi dolžnost, da od svojega izobilja delite s trpečim bližnjim. Glejte, koliko jih brez dela in zaslužka, brez strehe in doma, brez obleke in kruha strada in prezeba, hira in umira. Odprite srcé, odprite roke! Pridobivajte si prijateljev s krivičnim mamonom, to je z bogastvom, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča.² Blagor usmiljenim, ker ti bodo usmiljenje dosegli.³ Brez usmiljenja bo sojen, kdor ne izkazuje usmiljenja.⁴

Enako mislite na končni obračun vi, trpini. Ne izgubite zaupanja in potrpljenja. Storite svojo dolžnost do Boga in do tistih, katerim služite. Na zakoniti način se potegujete za svoje pravice. Vedite pa, da se pri Bogu zapisuje vaše delo in trpljenje, štejejo vaše solze, pomnijo krivice, ako se vam godijo. Nobeno dobro delo in nobeno, z vdanostjo v voljo božjo preneseno trpljenje ne bo ostalo brez plačila, nobena krivica brez zaslužene kazni.

4. Zdaj se vrnem k vprašanju: Čemu kongresi, romanja, izredne cerkvene prireditve? Glejte, sveta Cerkev, ki je od Kristusa ustanovljena, da vodi ljudi k večnemu zveličanju, nas hoče s takšnimi slovesnostmi utrditi v veri in navdušiti za versko življenje, da bi tem bolj gotovo dosegli, kar je edino potrebno. Obenem hoče vse, ki stojijo ob strani, pa vidijo veselje in navdušenje dobrih vernikov, opomniti, naj se tudi oni oklenejo vere in Cerkve, ki jim kaže zanesljivo pot k cilju, o katerem piše sv. apostol Pavel: Bog, naš Odrešenik hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice.⁵

Vsi ljudje so poklicani k zveličanju in k spoznanju resnice. Ker pa človek s svojim omejenim razumom ne more spoznati vsega, kar mu je treba vedeti, da se zveliča, zato mu je Bog sam razodel, kaj

¹ Mat. 16, 28; Mark. 8, 36. — ² Luk. 16, 9. — ³ Mat. 5, 7. — ⁴ Jak. 2, 13. — ⁵ I. Tim. 2, 4.

mora verovati in kaj storiti, da doseže namen, za katerega je ustvarjen. Sv. Pavel piše Hebrejcem: Mnogokrat in na mnogo-tere načine je Bog nekdanj govoril očetom po prerokih, poslednjič, te dni, nam je govoril po Sinu.¹

Kar je Bog razodel, je Jezus Kristus izročil svoji Cerkvi. Njej je dal oblast in nalogo, da vodi ljudi k zveličanju. Ko so se krog nje-ga začeli zbirati verniki, je izvolil izmed njih dvanajst apostolov, čez vse pa postavil apostola Petra za vidnega poglavarja. Rekel mu je: Ti si Peter, skala, in na to skalo bom se-zidal svojo Cerkev, in peklena vrata je ne bodo premagala. In daj ti bom ključne nebeškega kraljestva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih...² Pasi moja jačnjeta, pasi moje ovce.³ V edinstvu s Petrom je Kristus tudi ostalim apostolom dal oblast, zavezovati in razvezovati na zemlji z veljavnostjo v nebesih,⁴ pa je vsem naročil: Pojdite in učite vse narode; krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal,⁵ ali, kakor poroča drugi evangelist: Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu.⁶ V potrditev svojega naročila je slovesno izrekel: Kdor vas posluša, mene posluša, in kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki me je poslal.⁷ Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen.⁸ Kdor Cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik.⁹

Po teh naročilih je Kristus odšel v nebesa. Apostoli so njegov evangelij nesli po vsem svetu in zanj prelili kri. Je li zdaj konec poslanstva svete Cerkve? Ni mogoče. Saj ji je Kristus zagotovil, da je peklena vrata ne bodo premagala, apostolom pa je obljubil: Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.¹⁰ Torej mora Cerkev Kristusova trajati do konca dni; poglavarstvo Petrovo ne preneha z njegovo smrtjo, ampak ključne nebeškega kraljestva dobi njegov naslednik; oblast apostolov preide na predstojnike svete Cerkve; Cerkev nadaljuje na zemlji Kristusovo odrešilno in zveličavno delo.

¹ Hebr. 1, 1. 2. — ² Mat. 16, 18. 19. — ³ Jan. 21, 15. 17. — ⁴ Mat. 18, 18. — ⁵ Mat. 28, 19. 20. — ⁶ Mark. 16, 15. — ⁷ Luk. 10, 16. — ⁸ Mark. 16, 16. — ⁹ Mat. 18, 17. — ¹⁰ Mat. 28, 20.

5. V Gospodu ljubljeni verniki! Če ste doslej pazljivo poslušali in pazili na pomen besed Kristusovih, boste sami rekli: Jasno je, da je Kristus ustanovil samo eno Cerkev in da more prava Cerkev Kristusova biti samo ena. Iz navedenih in drugih, v svetih evanĝelijih zapisanih besed Kristusovih je tudi jasno, po katerih znamenjih se spozna njegova Cerkev.

Kristusova Cerkev mora biti e d i n a , to je mora imeti po vsem svetu iste nauke, iste zakramente, istega vrhovnega poglavarja. Kristusova Cerkev mora biti s v e t a , ker je on sam svet in je Cerkev prav zato postavil, da vodi ljudi k svetosti. Kristusova Cerkev mora biti v e s o l j n a ali katoliška, ker je ustanovljena za vse kraje, za vse ljudi, za vse čase. In mora biti a p o s t o l s k a , ker je Kristus svoji Cerkvi za predstojnike postavil apostole, in to-rej morajo njegovo Cerkev voditi nasledniki apostolov.

Vsa znamenja prave Cerkve Kristusove imale naša Cerkev, ki se od začetka imenuje katoliška in ki ima za poglavarja naslednika svetega Petra, to je rimskega papeža.

Druge cerkve, ki o sebi trdijo, da so Kristusove, so needine ali v svojih naukih, ali v svojem bogoslužju, ali v svojem vodstvu; katoliška Cerkev je v vseh treh ozirih vselej in povsod edina. — Nikjer drugod, le v katoliški Cerkvi se godijo pravi čudeži, s katerimi Bog potrjuje svojo moč in pričujočnost, pa tudi resnično s v e t o s t svojih svetnikov. Le mislite na Lurd, ali na čudeže, ki morajo biti nedvomno dokazani, preden sveta Cerkev prišteje koga med svetnike. — Katoliška Cerkev si prizadeva, da bi se razširila po v s e m s v e t u in si pridružila vse narode, dobro vedoč, da ji ni poverjena skrb za zveličanje samo enega ljudstva ali enega naroda, ampak za zveličanje vseh ljudi. — V katoliški Cerkvi so predstojniki, papež in škofje, pravi n a s l e d n i k i a p o s t o l o v . Vrsta rimskih škofov-papežev je nepretrgana od svetega Petra do Pija XI. Tako je katoliška Cerkev po apostolih naravnost v zvezi s Kristusom kot njegova b o ž j a ustanova. Druge verske družbe, ki si nadevajo krščansko ime, so nastale pozneje tako, da so se ločile od katoliške Cerkve in si postavile lastne poglavarje, ali da so odpadli posamezniki od edinstva Cerkve ter zbrali krog sebe skupino enakomislečih pristašev: te ločinke niso božje ustanove, ampak so č l o v e š k o delo.

6. O ko bi našim ločenim bratom in sestram Bog resnice in ljubezni dal to milost, da bi se po temeljitem študiju cerkvene zgodo-

vine preko vseh zemeljskih pomislekov in ovir vrnili v naročje matere Cerkve ter iskali in našli tukaj mir in spravo in zveličanje. Tako bi se uresničila višeduhovniška molitev božjega Odrešenika, da bi vsi bili eno.¹ Izpolnila bi se vroča želja svetega Očeta Pija XI., ki je v posebni okrožnici² zavrnil poskuse, iz poglavitnih resnic raznih veroizpovedi ustvariti neko splošno krščanstvo, pa je v tej okrožnici zapisal pomenljive besede: »Sinovi so, Bogu bodi potoženo, zapustili očetovo hišo, ki se zaradi tega ni podrla in porušila; saj jo vedno podpira roka božja. Naj se torej vrnejo k skupnemu Očetu, ki jih bo, pozabivši Apostolskemu sedežu storjene krivice, sprejel z največjo ljubeznijo. Če se namreč, kakor pravijo, želijo zediniti z Nami in z našimi, zakaj bi ne prihiteli k Cerkvi, materi in učiteljici vseh kristjanov?³ Poslušajo naj Laktancija, ki kliče: Edinole katoliška Cerkev je, ki hrani pravo bogoslužje. Ona je vir resnice, ona je domovina vere, ona je svetišče božje: kdor sem ne pride, ali kdor odtod odide, ne more upati življenja in zveličanja. Nihče naj se ne vara s trdovratnim nasprotstvom. Gre namreč za življenje in zveličanje: kdor za to dvoje previdno in marljivo ne skrbi, zanj je oboje izgubljeno in uničeno.⁴

K Apostolskemu Sedežu torej, postavljenemu v tem večnem Mestu, ki sta ga prvaka apostolov Peter in Pavel posvetila s svojo krvjo, k Stolici, pravimo, ki je korenina in rodna mati katoliške Cerkve,⁵ naj pridejo ločeni sinovi, pa ne v tem mnenju in pričakovanju, da bo Cerkev živega Boga, stebri in podlaga resnice,⁶ zavrgla kakšen nauk svoje vere pa jim pustila njihove zmote, ampak nasprotno, da se bodo oni podvrgli njenemu učenilstvu in predstojništvu. O, ko bi Mi doživeli, kar Našim prednikom ni bilo dano, da bi mogli z očetovskim srcem objeti sinove, za katerimi žalujemo, ker so po nesrečni ločitvi šli od Nas; o, naj Odrešenik naš Bog, ki hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice, usliši naše vroče prošnje in milostno pokliče vse, ki so v zmoti, v edinost Cerkve.⁷

Ljubi verniki! Združimo se vsi s svetim Očetom v goreči molitvi, da na priprošnje preblažene device Marije, Zmagovalke krivih ver in Pomočnice kristjanov, kmalu nastopi srečni dan, ko se bodo krščanske cerkve zedinile z eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkvijo, in bo ena čreda in en Pastir.⁸ To bo ve-

¹ Jan. 17, 21. — ² »Mortalium animos«, 6. Januarii 1928. — ³ Later. cerkv. zbor, IV. pogl. 5. — ⁴ Divin. Instit. IV. 30, 11—12. — ⁵ S. Cypr. Ep. 48 ad Cornel. 3. — ⁶ I. Tim. 3, 15. — ⁷ AAS. XX. pag. 15, 16. — ⁸ Jan. 10, 16.

selje v nebesih,¹ in radostna pesem učenca ljubezni, sv. apostola Janeza, se bo razlegala po vsej zemlji: To je zmaga, ki premagava svet: naša vera.²

Da, zmaga vere v eni Kristusovi Cerkvi bi razorožila in storila neškodljive vse uporne in prevratne sile, bi prinesla svetu zaželjeni mir.

7. Katoliška Cerkev je tista, ki jo je Bog določil za redno pot, da naj vodi ljudi k zveličanju. Ne bo se mogel zveličati, kdor si je sam kriv, da ni ud katoliške Cerkve. Zato se naša Cerkev po pravici imenuje edino-zveličavna Cerkev; kdor nje nima za mater, uči sv. Ciprijan, ne more imeti Boga za Očeta. S tem pa nikakor ne obsojamo v pekel vseh drugovercev. Kdor ni sam kriv, da je izven katoliške Cerkve; kdor je rojen in vzgojen v drugi verski družbi; kdor nima priložnosti in zmožnosti, da bi spoznal resnico — pa jo želi spoznati in izpolnjuje božjo voljo po svoji dobri vesti, ki mu vелеva, da se mora hudega varovati in dobro delati: njega ne bomo sodili in ga ne smemo soditi; Bog mu bo milostljiv sodnik. Težek odgovor pa bodo dajali večnemu Sodniku oni, ki imajo čas, ugodne prilike, knjige in druge pripomočke, da bi se prav lahko poučili o resnici, ki pa se ustavljajo spoznanju resnice in se ne pridružijo katoliški Cerkvi, ker se ji pridružiti nočejo. Še težji odgovor bodo dajali, ki iz ničevnih vzrokov, največkrat zavoljo časnih koristi ali ugodnosti, zaradi ženitve ali službe silijo ven iz Matere Cerkve, ki jih je v ljubezni rodila in vzgojila, in bi jih v ljubezni rada storila srečne za čas in za večnost. Najtežji bo odgovor tistim, ki vabijo, nagovarjajo, zapeljujejo neizkušene duše v odpad od edinozveličavne Cerkve.

V Gospodu predragi bratje in sestre, ne dajte se omajati v zvestobi do svete vere, v ljubezni do svete katoliške Cerkve, v vdanosti do svetega Očeta rimskega papeža! S svetim apostolom Janezom Vas prosim: Preljubi, ne verjemite vsem, ki se izdajajo za preroke ali učenike, temveč preskušajte jih, ali so od Boga; kajti veliko krivih prerokov je šlo v svet.³

II.

»CERKEV ŽIVEGA BOGA, STEBER IN PODLAGA RESNICE.«

(I. Tim. 3, 15).

1. Ni res, kar se mnogokrat sliši, da bi bile vse vere enako dobre. To ne more biti, kakor ne more

¹ Luk. 15, 7. — ² I. Jan. 5, 4. — ³ I. Jan. 4, 1.

dvakrat dve nikdar biti pet. Zdrava pamet nam pravi, resnica je samo ena v vseh rečeh, tembolj v onih, ki se nanašajo na Boga in zveličanje. To naglaša sv. apostol Pavel, ko piše Efežanom: Trudite se, da ohranite edinost; eno telo Kristusovo in en Sveti Duh, eno upanje zveličanja; en Gospod, ena vera, en krst; en Bog in Oče vseh, ki je nad vsemi in po vseh in v vseh.¹ Gospod sam je dejal: Eden je vaš učenik... eden je vaš vodnik, Kristus.² In On je rekel o sebi: Jaz sem pot in resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu, razen po meni.³ O svojem nauku zagotavlja: Lažje je, da preide nebo in zemlja, kakor da iz postave pade le ena pičica.⁴ Ena je torej resnica o tem, kako se more priti k Bogu; ena je vera, ki to resnico uči; ena je Cerkev, ki to vero oznanjuje. Vere, ki se ne strinjajo z nauki, kakor jih oznanjuje Cerkev Kristusova, ne morejo biti z njo enako dobre.

2. Prav se mora razumeti izrek, ki se neredko navaja v govorih in časopisju: Brat je mio, koje vjere bio (slovenski bi rekli: Brat mi je, katerekoli vere je). S tem se hoče reči, da bi naj vladala med ljudmi iste krvi in istega jezika, pa različne vere, strpljivost in ljubezen; saj je Kristus sam dal zapoved ljubezni, celó ljubezni do sovražnikov.

Dragi moji, res je božja zapoved, da moramo bližnjega ljubiti kakor samega sebe. Kristus je dejal: Na tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj.⁵ Pomnite pa, po Kristusovem nauku je prava ljubezen do bližnjega v tem, da mu vse storimo, kar si sami po pravici želimo, nič pa takega, česar sami po pameti nočemo imeti, in da pred vsem skrbimo za zveličanje njegove duše. V tem zmislu je naša vera do skrajnosti strpljiva. Uči nas, da moramo vsakemu človeku, naj bo katerekoli narodnosti ali vere, pomagati, če je pomoči potreben, mu izkazovati dobra dela usmiljenja, kjer in kadar se nam ponuja priložnost.

Ni pa prava ljubezen, ne do bližnjega ne do samega sebe, če se ne brigamo za dušno zveličanje bližnjega, če molčimo k njegovi zmoti ali ga v njej potrjujemo, ali če brez ugovora trpimo, da kdo spravlja našo dušo v nevarnost, da kdo napada našo vero, da kdo krši pravice naše svete Cerkve. Tu velja druga beseda Gospodova: Nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč. Prišel sem namreč, da ločim sina od očeta in hčer

¹ Ef. 4, 3—6. — ² Mat. 23, 8. 10. — ³ Jan. 14, 7. — ⁴ Luk. 16, 17. — ⁵ Jan. 13, 35.

od matere in snaho od tašče... Kdor ljubi očeta ali mater bolj ko mene, ni mene vreden; in kdor ljubi sina ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden.¹ Apostol ljubezni, sv. Janez, ki je tolikokrat opominjal, da naj se ljubimo med seboj, ta apostol ljubezni je zapisal sicer trdo, pa jasno besedo: Če kdo k vam prihaja in ne prinaša Kristusovega nauka, ga ne sprejmite v hišo in ga tudi ne pozdravljajte. Kdor ga namreč pozdravlja, se udeležuje njegovih hudobnih del.² Apostolovo besedo »sprejemati v hišo«, »pozdravljati« moramo umeti o soglašanju in sodelovanju s tistimi, ki prihajajo in ne prinašajo Kristusovega nauka. Torej svojega bližnjega moramo ljubiti, njegovih zmot v stvareh vere in zveličanja pa ne moremo in ne smemo ne priznavati ne odobravati.

3. V veliki zmoti je, ako kdo taji eno ali drugo versko resnico ki jo uči sveta rimskokatoliška Cerkev. Iz besed Jezusovih je jasno, da je on dal Petru in ostalim apostolom oblast učiti vse narode. Da se ne bodo motili, jim je obljubil, da jim bo poslal Duha resnice, ki jih bo učil vso resnico,³ in da bo sam ostal pri njih vse dni do konca sveta.⁴ Petru je zagotovil še posebno pomoč: Jaz sem prosil za Tebe, da ne neha tvoja vera, in ti nasprotno potrjuj svoje brate.⁵

Vsled teh obljub so apostoli, s svetim Petrom na čelu, brez zmote oznanjevali evangelij Kristusov po vsem svetu. Enako Bog varuje vsake zmote glede verskih resnic in zapovedi skupnost katoliških škofov, dokler so v edinosti z naslednikom svetega Petra, rimskim papežem, in tega samega, ako razgласi kot najvišji poglavar, pastir in učenik svete Cerkve kaj za versko resnico. Papež in škofje so lahko grešni ljudje in se morejo zmotiti v drugih vprašanjih, v stvareh vere in verskega življenja pa se škofje skupaj s papežem, ali papež sam, kadar nastopi kot Učenik vsega krščanstva, ne morejo motiti, sicer bi obljube Kristusove ne bile resnične.

Zato dober katoličan nikdar ne bo dvomil o resničnosti katoliških naukov o svetem Pismu, o izhajanju Svetega Duha od Očeta in Sina, o brezmadežnem spočetju Marijinem, o vicah in odpustkih, o papeževem prvenstvu, o papeževi nezmotljivosti in drugih resnicah, ki jih pravoslavci in starokatoliki zametujejo,⁶ očitajoč katoliški Cer-

¹ Mat. 10, 35—37. — ² II. Jan. 10. — ³ Jan. 16, 13. — ⁴ Mat. 28, 20. — ⁵ Luk. 22, 32. — ⁶ Martin Jugie, *Theologia dogmatica christianorum orientalium*, Paris, Letouzey & Ané, Tom. I.—IV., Grivec, Cerkev, Ljubljana, 1924, Grivec, *Pravoslavje*, Ljubljana, 1918, Dr. M. Buchberger, *Lexikon für Theologie und Kirche*, I., str. 318, IV., str. 701, *Apostolski molitvenik*, III. izd., Ljubljana, 1932, *Če greš na tuje*, Izseljenska knjižnica 7, 1934, Družba sv. Rafaela, Ljubljana.

kvi, da se je z njih proglasitvijo oddaljila od razodetega nauka božjega. Dragi verniki, kadar slišite takšne očitke, pojdite k svojemu dušnemu pastirju in se dajte od njega poučiti, kaj in kje je resnica. O vsem, kar uči sveta katoliška Cerkev, velja beseda sv. apostola Pavla: Če bi vam jaz, ali če bi angel iz nebes oznajnal drugačen evangelij, kakor sem vam ga oznajnil, bodi zavržen.¹

4. Krivico dela katoliški Cerkvi, kdor trdi, da na eno ali drugo stran ni pravična. Ona je vsem brez razlike, kakor posameznikom, tako celim narodom, enako ljubeča Mati. Če se n. pr. ne upoštevajo pravice narodnih manjšin, kakor bi bilo pričakovati, se krivda za to naj ne vali na Cerkev, ki ne razpolaga z nobenim orožjem in vojaštvom, ampak le z duhovnimi sredstvi pouka in opomina, prošnje in molitve. Krivda naj se pripisuje tistim, ki imajo moč v svojih rokah, pa to moč zlorabijo za krivice in nasilstva nad slabejšimi in z njo ovirajo Cerkev v njenem božjem poslanstvu, poslanstvu miru, pravice, ljubezni. Cerkev bi rada prisodila in v resnici prisoja v vseh, tudi svetnih stvareh, vsakemu, kar mu gre. Pa vsi vemo, da v političnih, državnih, narodnih in drugih sličnih vprašanjih odločujejo drugi, ne katoliška Cerkev in njen poglavar. Mirovne pogodbe so se sklepale in razgovori o mednarodnih odnošajih se do danes vršijo brez ozira na papeža in njegove želje. Zato dober katoličan ne bo delal papeža odgovornega za to, da pogodbe in razgovori ne ustrezajo vsem pričakovanjem, ampak bo prosil Boga, naj On po svoji večni Previdnosti to, kar se zdi krivično in škodljivo, obrne na dobro.

5. Ne pojmujejo prav Cerkve Kristusove in njenega zvanja tisti, ki zahtevajo narodno Cerkev. Kristus je svojo Cerkev ustanovil, da vodi vse narode k zveličanju. Pojdite in učite vse narode,² je naročil apostolom. Cerkev, ki bi se zavzemala samo za eno ljudstvo in skrbela za koristi samo enega naroda, bi ne imela enega izmed poglobitnih znamenj Cerkve Kristusove, bi ne bila vesoljna ali katoliška. Cerkve, ki naglašajo o sebi in se s tem ponašajo, da so »narodne«, in ki umejejo to besedo v izključnem pomenu, prav s tem sebi pišejo sodbo, da niso cerkve Kristusove.

Ni pa Cerkev Kristusova protinarodna. V njej imajo vsi narodi enako pravico, ker so pred Bogom vsi enaki in se je Kristus za vse ljudi daroval s svojo smrtjo na križu. Razodela se je božja

¹ Gal. 1, 8. — ² Mat. 28, 19.

pravičnost po veri v Jezusa Kristusa za vse in nad vsemi, kateri verujejo, piše sv. apostol Peter Rimljanom, in pristavi: Ni razločka med Judom in Grkom, zakaj isti je Gospod vseh, bogat za vse, ki ga kličejo.¹

Zato je pravilno, ako se reče, da je naša Cerkev mednarodna. Krivično in zlobno, da, obrekovanje pa je, ako kdo pravi, da je protinardna ali celó protidržavna. Takšen očitek moramo odločno odklanjati. Katoliška Cerkev uči po zgledu Gospodovem in naroča svojim vernikom ljubezen do domovine in do lastnega naroda, toda ne v toliki meri, da bi delala krivico in gojila sovraštvo do drugih narodov. — V razmerju do države se ravna katoliška Cerkev po apostolskih naročilih: Boga se bojte, kralja častite!² Vsak človek bodi višjim oblastem pokoren; ni je namreč oblasti razen od Boga, in te, ki so, so od Boga postavljene. Kdor se torej ustavlja oblasti, se upira božji naredbi... Zato dajte, kar ste dolžni: davek, komur davek; carino, komur carino; strah, komur strah; čast, komur čast.³ Naj se torej opravljajo prošnje in molitve za kralje in vse oblastnike, dabomo živeli mirno in brezhrupno življenje v vsej pobožnosti in poštenosti. To je namreč dobro in Bogu všeč.⁴ S temi svojimi načeli je katoliška Cerkev državi tem močnejša opora, čim večjo svobodo uživa v izvrševanju svojega, od božjega ustanovitelja ji poverjenega poslanstva. Dober katoličan, zanesljiv državljan.⁵

6. Proti ljubezni do bližnjega in proti obstoječim zakonom ravna, kdor vabi ali sili katoliško ljudstvo — bodi mladino, bodi odrasle — k verskim obredom ali prireditvam drugih veri izpovedi. Tu je treba jasne besede. Če se za narod ali državo zaslužni možje, kakor so sv. Sava, ali Strossmayer, počastijo s svetno, izvencerkveno proslavo, se takšne prireditve more udeležiti vsak rodoljub in državljan. Če pa je proslava drugoverca združena z verskimi obredi, molitvami, blagoslovljenji, tedaj je katoličanu udeležba pri verskem delu slavnosti vobče prepovedana, oziroma, le v izjemnih slučajih, n. pr. iz službenih razlogov, dopustna. — Enako ravna proti zakonu, kdor med katoliško ljudstvo širi knjige ali spise, liste ali letake, v katerih se osporavajo, dvomu izpostavljajo ali celó smešijo verske resnice, kakor jih uči katoliška Cerkev, pa

¹ Rim. 3, 21. 22; 10, 12. — ² I. Petr. 2, 17. — ³ Rim. 13, 1. 2. 7. — ⁴ I. Tim. 2, 1—3. — ⁵ Prim. Oglasnik. lav. škofije 1933, VI., str. 51.

se brez znanstvene podlage in veljavnih dokazov razlagajo katoliški veri nasprotni nauki, ali se naznanja, hvali in priporoča drugoverska služba božja z namenom, da bi se je udeleževali ali da bi pri njej sodelovali tudi katoličani.

Dragi moji škofljani! Božja Previdnost vas je izročila meni, da vas vodim in pripeljem v zveličanje. Iz mojih rok bo terjal večni Sodnik vaše duše. Zato imam pravico in dolžnost, da vam o vsem, kar sem zgoraj zapisal in kar se godi tudi v naši škofiji, zakličem s sv. Janezom Krstnikom: *Non licet — Ni dovoljeno!* V ljubezni do vaših neumrjoch duš in v skrbi za vašo časno in večno srečo vas svarim in prosim, varujte se vsega in odvrcajte od sebe, kar bi vas moglo odtujiti sveti katoliški veri ali vas odtrgati od svete katoliške Cerkve!

7. Končno so zaslepljeni in si pripravljajo strašno sodbo božjo izraziti sovražniki božji, oni, ki hočejo izpodriniti vero v Boga z neko poganstvu podobno narodno religijo ali jo uničiti s popolnim brezboštvom; oni, ki rušijo in zažigajo samostane, svetišča, cerkve; oni, ki preganjajo, mučijo in morijo škofo, duhovnike in vernike na bolj grozovite načine, kakor so to delali rimski trinogi s prvimi kristjani. Vi veste iz časopisja, da se to in hujše godi sedaj, v naših dnevih, pred očmi omikanega svetá, ki pa k vsemu — molči.

O teh izrazitih sovražnikih božjih velja beseda Gospodova na križu: *Ne vedó, kaj delajo.*² Molimo za nje, naj usmiljeni Bog omehča, če mogoče, njihova trda srca, pa naj tudi nje pripelje k spoznanju resnice.

Mi pa glejmo v teh dogodkih prst božji! Gospod Jezus Kristus je napovedal svojim učencem in apostolom: *Učenec ni nad učiteljem, tudi služabnik ne nad svojim gospodarjem.*³ Če so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas.⁴ Izročali vas bodo sodiščem in vas bodo bičali v svojih shodnicah; in pred poglavarje in kralje vas bodo vlačili zaradi mene... in sovražili vas bodo vsi zaradi mojega imena.⁵ *Pride celó ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da služi Bogu.*⁶

Dragi moji! Mislite nekoliko: Ta jasna prerokba Gospodova se izpolnjuje dobesedno skozi stoletja do današnjega dneva edino-le na sveti katoliški Cerkvi in njenih služabnikih, na nobeni drugi verski

¹ Mark. 6, 18. — ² Luk. 23, 34. — ³ Mat. 10, 24. — ⁴ Jan. 15, 20. — ⁵ Mat. 10, 17. 18. 22. — ⁶ Jan. 16, 2.

družbi ne, ali vsaj v toliki meri ne. Ali ni to nepobiten dokaz, da je ta Cerkev — Cerkev Kristusova? Zato more katoliška Cerkev s polnim zaupanjem zreti v prihodnost, naj pride karkoli: zidana je na skalo sv. Petra, peklenska vrata je ne bodo premagala. Njej in njenim služabnikom velja beseda Gospodova: Na svetu boste imeli stisko, ali zaupajte, jaz sem svet premagal.¹

V Gospodu ljubljeni Lavantinci!

Prosim vas, obrnite sami nauk o Cerkvi Kristusovi na sebe.

Stojte trdno v veri, ki smo jo prejeli od svojih očetov. Nič naj vas v njej ne omaje. Svetniški škof Slomšek je rekel: Sveta vera je za nas največje bogastvo, najdražji zaklad, najlepša čast.

Živite, kakor vas uči sveta vera. Kakor je namreč telo brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez (dobrih) del mrtva.² Če kdo veruje v Boga, pa ne izpolnjuje božje volje, mu vera nič ne pomaža.

Ljubite sveto mater Cerkev, ki vam oznanjuje vero zveličanja. Ohranite njej zvestobo za vsako ceno, tudi za ceno trpljenja, če bi bilo treba, za ceno mučeniške smrti. V duhu pokorščine sprejemajte odredbe cerkvene oblasti v rečeh službe božje, svetih obredov, osebnih sprememb in cerkvenega življenja. Vaši predstojniki čujejo nad vašimi dušami kot taki, ki bodo dajali odgovor; molite, da bodo to delali z veseljem.³

Z dušo in srcem bodite vdani papežu in poslušni njegovim odločbam. On je vidni namestnik Kristusov na zemlji, On je skupni Oče krščanstva. Vedite, da vas ljubi z očetovsko ljubeznijo, četudi ne more ustreči vsem raznim željam svojih duhovnih otrok, katerih je blizu 400 milijonov. Vračajte Mu ljubezen z ljubeznijo! Tudi na svetega Očeta se nanaša zapoved in obluba božja: Z dejanjem in z besedo in z vsem potrpljenjem spoštuj svojega očeta, da pride nad tebe njegov blagoslov in do konca ostane.⁴

Z vso pobožnostjo prosite evharističnega Gospoda Jezusa, naj na priprošnjo brezmadežne Device in Matere Marije ven iz najsvetejše Hostije izliva nad vas, nad našo državo, nad ves krščanski svet obilnost nebeških in zemeljskih blagodarov, pa naj s svojo vsemoškočno roko vlada in ohranja svojo sveto Cerkev, da bo varno vodila človeški rod k spoznanju resnice in k zveličanju.

¹ Jan. 16, 33. — ² Jak. 2, 26. — ³ Hebr. 13, 17. 18. — ⁴ Eccli. 3, 9, 10.

Vse, ki bodo ta moj list poslušali ali čitali, prisrčno prosim, naj ga sprejmejo z blago voljo in z ljubeznijo, kakor je bil napisan iz čiste ljubezni do Boža, do Resnice, do neumrjoch duš.

V isti ljubezni vas iz vsega srca v se blagoslavljam v imenu † Očeta in † Sina in Svetega † Duha. Amen.

V Mariboru, na god Lurške Matere božje, dne 11. februarja 1935.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

* * *

O p o m b a. Pastirski list naj čč. gg. dušni pastirji po prejemu počasi in razločno preberejo vernikom s prižnice ob dveh ali treh zaporednih nedeljah. En del branja bodi tretjo predpostno nedeljo. Kjer se vrši služba božja v drugem jeziku, tam naj si čč. gg. po zgornjem listu priredijo prevod ali vsebinsko enako pridigo.

Ako se v kateri župniji želi več izvodov Pastirskega lista, naj gg. dušni pastirji naznanijo zaželjeno število škofijskemu ordinariatu, ki bo naročilom po možnosti brezplačno ustregel.

Postna postava za leto 1935.

V zmislu občnih postnih zapovedi (Can. 1250—1254) in s papeškim pooblastilom, danim z odlokom svete konciljske kongregacije dne 5. decembra 1932, se določi za leto 1935 naslednja postna postava:

I. Dnevi, ob katerih je zapovedano, v jedi si pritržati in obenem zdržati se mesa in mesne juhe, torej popolni ali strogi postni dnevi so:

1. Pepelnična sreda;
2. petki štiridesetdanskega posta in velika sobota dopoldne (od poldneva naprej neha vsak post);
3. petki kvatrnih tednov;
4. dnevi pred Binkoštni, pred praznikoma Marijinega vnebovzetja in Vseh svetnikov ter pred Božičem. Na dan pred Božičem preneha vsak post pri večerji.

II. Dnevi, ob katerih je sicer dovoljeno meso uživati, toda le enkrat na dan se nasititi, zjutraj in na večer pa le kaj malega zaužiti, so naslednji:

1. Vsi drugi dnevi štiridesetdanskega posta razen nedelj;
2. srede in sobote štirih kvatrnih tednov.

Vse te dni, ob katerih je le zapovedano si pri jedi pritržati, je vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tudi se more obed zamenjati z večernim okrepčilom, dovoljeno je torej, da opoldne le kaj malega zaužijemo, pa se zvečer nasitimo ali imamo glavno kosilo. Ni prepovedano uživati pri isti pojedini ribe in meso.

III. Dnevi, ob katerih je prepovedano le uživanje mesa in mesne juhe, so vsi ostali petki celega leta.

Ob vseh postnih dneh je dovoljeno uživanje mlečnih in jajčnih jedi ter raba mesne zabele ali živalske maščobe.

Ob omenjenih postnih dneh so se dolžni zdržati mesnih jedi vsi, ki so izpolnili 7. leto; pritržati si pri jedi pa so dolžni vsi verniki od izpolnjenega 21. do začetelega 60. leta.

IV. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih preneha vsak post, bodisi da bi bilo treba zdržati se mesnih jedi ali si pritržati ali oboje. To velja tudi za odpravljene praznike, ako se še slovesno obhajajo z redno službo božjo. Post ob dneh pred prazniki se ne preloži na prejšnji dan, ampak izostane, ako pride ta dan na nedeljo ali praznik.

V. Olajšave postne zapovedi:

1. V kraju, kjer se ob postnih dneh vrši sejem in se shaja mnogo ljudstva, ni nobenega posta. To velja le za kraj, kjer je sejem, torej ne za druge kraje, ki še morda spadajo k isti župniji.

2. Vse postne dni v letu razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati in niso dolžni si pritržati pri jedi: vojaki, orožniki, policijski in finančni stražniki z družino.

3. Vse dni razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki na železnicah in parnikih; potniki, ki morajo obedovati v železniških ali parniških gostilnah; osebe, ki so zaradi zdravljenja v zdraviliščih, s svojo družino; vsi, ki so primorani jesti v gostilnah ali si dobivati hrano iz gostiln; oni, ki so od drugih odvisni in si ne morejo oskrbeti postnih jedi, ali ki živijo skupno z družino, ki jim ne nudi postnih jedi; slednjič kaznjenci v javnih ječah kakor tudi njih uradniki in stražniki z družino.

VI. Pripomni se še tole:

a) Vsem, ki uživajo mesne jedi ob sobotah štiridesetdanskega posta, ob sredah in sobotah kvatrnih tednov in kadarkoli pride zapovedan praznik v postnem času ali kateri odpravljenih praznikov, ki pa se še slovesno obhaja, na postni dan, kakor tudi vsem, ki se poslužujejo olajšav, navedenih v točki V., se priporoča, naj tisti dan pobožno in v duhu pokore molijo Očenaš in Zdrava Marija v čast bridkemu trpljenju Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Posebej se še v Gospodu opominjajo vsi verniki, da si naj prizadevljejo po svojih močeh, to od svetega Očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z drugimi pobožnimi deli, zlasti s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja ter podpirajo ubožce in siromake.

b) Župniki imajo po kánonu 1245 § 1. oblast, da v posebnih slučajih iz pravičnega vzroka posameznim župljanom in posameznim družinam tudi takrat, če se nahajajo izven župnije, in v svoji župniji tudi tujcem izpregledajo postno zapoved, bodi pritrgtati si pri jedi, bodi zdržati se mesnih jedi, kakor tudi oboje. Spovedniki morejo presojeti, če je kdo od posta izvzet iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov; tako niso dolžni pritrgtati si pri jedi bolniki in tisti, ki morajo opravljati prav težka dela.

Končno se odloči vsled pooblaščenja izdanega od svete konciljske kongregacije dne 13. junija 1931, da se čas za opravljanje svete spovedi in za sprejem svetega velikonočnega obhajila začne s 1. postno nedeljo in se konča s 1. nedeljo po Binkoštih ali s praznikom presvete Trojice. Verniki se opomnijo na starodavno cerkveno določbo in hvalevredno navado, da sveto velikonočno obhajilo, ako mogoče, prejmejo v domači župnijski cerkvi. Vrhu tega se še pripomni, da so od 1. adventne nedelje do Božiča in od pepelnične srede do Velike noči prepovedane šumne ženitne svečanosti in veselice.

V Mariboru, dne 11. februarja 1935.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

O p o m b a. Postna postava naj se vernikom prebere s prižnice v nedeljo Quinquagesima. Med letom naj se še vsak post posebej oznani prejšnjo nedeljo. — Postna postava v nemškem jeziku (Fastenordnung) se nahaja v škofijskem Oglasniku 1928, I, 3, str. 14. Izpremeniti je treba le v prvem in zadnjem odstavku datum odloka svete konciljske kongregacije.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 20. februarja 1935.